

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 3.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.3.29>

УДК 330.3

*Н. М. Богацька,
к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки та міжнародних відносин,
Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7546-7428>*

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ У СФЕРІ МЕДІА

*N. Bogatska,
PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Economics and International Relation,
Vinnytsia Trade and Economy Institute of State Trade and Economic University*

RESOURCE PROVIDING THE ACTIVITIES OF THE SUBJECTS IN THE FIELD OF MEDIA

У статті було досліджено сутність ресурсів підприємства – суб'єкта у сфері медіа, таких, як матеріальні, так і нематеріальні, що визначають його здатність адаптуватися до змін у конкурентному середовищі. Визначено, що їх ефективне використання сприяє покращенню результатів діяльності та забезпечує стабільність підприємства, що є важливим фактором у підтриманні його життєдіяльності.

Оцінка ресурсного потенціалу включає такі аспекти, такі як: аналіз наявних ресурсів; виявлення можливих резервів, які в ході змін в діяльності підприємства, можуть стати гарантом його підтримки. Таким чином, раціональне управління ресурсами підприємства виступає як важливий елемент стратегічного розвитку підприємства медіа, що вимагає системного підходу, регулярного моніторингу та вдосконалення процесів управління підприємства пов'язаних з ефективним використанням наявних ресурсів.

The resource potential of the media enterprise is an integrated collection of all types of resources that an enterprise owns or can attract to ensure its activities and achieve strategic goals. It outlines the ability of the enterprise in the field of media for development, introduction of innovations, expansion of production facilities and increased competitiveness in the market.

Resource potential management is an important component of efficient functioning and prospects for the development of the media enterprise. Resource potential means all the resources that the organization has at its disposal and can use to achieve its strategic goals. This includes human, financial, material, information and technological resources. Rational management of resources helps to strengthen the competitive advantages of the organization, its adaptability to changes and the ability to innovation.

The main stages that ensure effective management of resource potential were considered:

- assessment of resource potential - at this stage, all available resources of the enterprise are analyzed, which allows to evaluate their quantity, quality, status and possibilities of use.*

- planning of resource use - after the resource evaluation, it is necessary to develop a plan of their use, which includes the definition of priorities, goals and methods of optimal use of resources to achieve the tasks set by the enterprise.*

- Organization of resource management - a stage at which identifies responsible persons and create systems of management of resources that would ensure their effective use.- Control and monitoring - effective management of resource potential provides constant control over the use of resources. A similar process is required to detect deviation from the expected indicators, promptly

- Analysis of results and strategy adjustments - it makes it possible to evaluate the effectiveness of management decisions and identify opportunities to improve them.

The main components of resource potential - human, financial, material, information, intellectual and technological resources - require purposeful management to ensure the fulfillment of the goals set by the enterprise. Each of these resources has its own specificity and management requirements, which emphasizes the need to take into account all the factors.

Therefore, effective management of resource potential not only contributes to the achievement of high results, but also provides the enterprise with stability and adaptability to rapid changes in the market environment.

Ключові слова: ресурси, ресурсний потенціал, ресурсне забезпечення, медіа, підприємство у сфері медіа.

Keywords: Resources, resource potential, resource support, media, media company.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В умовах сучасної економічної невизначеності, де попит і пропозиція змінюються з надзвичайною швидкістю, управління важливим завданням для керівництва стає раціональне використання ресурсів підприємства-суб'єкта медіа. Одним із основних факторів виникнення такої критичної ситуації є військовий конфлікт з країною терористом, яка унеможливорює стабільне існування підприємства. Ресурси підприємства-суб'єкта медіа, як матеріальні, так і

нематеріальні, визначають його здатність адаптуватися до змін у конкурентному середовищі. Їх ефективне використання сприяє покращенню результатів діяльності та забезпечує стабільність підприємства, що є важливим фактором у підтриманні його життєдіяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У контексті глобалізації та стрімкого розвитку технологій підприємства змушені адаптувати свої стратегії управління для забезпечення конкурентоспроможності. Недостатня інтеграція інноваційних технологій: автоматизація і цифровізація, призводить до неефективного використання ресурсів, зростання витрат і зниження прибутковості. Дослідження у сфері формування, оцінки, класифікації складових та ефективного використання ресурсного потенціалу підприємства викликають значний інтерес як у вітчизняних, так і в міжнародних наукових колах: Богацька Н.М. [1], Барибіна Я.О., Латишева О.В., Сердак С.Е., Федоренко І.В., Костенко Н.І., Несторенко М.В., Дашко І. М., Митрофанова А. [2], М.Петераф, І. Дирекс, К. Кул, О. Вільямсон, К. Менгер, О. Бем-Бевек та інші. Крім того, важливість оптимізації та управління ресурсами на українських підприємствах, в тому числі підприємствах-суб'єктах медіа для підвищення ефективності та результативності ведення діяльності вимагає додаткових досліджень і пошуку моделей управління, які враховують особливості кожного підприємства та його економічного стану.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета даного дослідження базується на теоретичному аналізі понять та підходів, розробці конкретних рекомендацій для вдосконалення системи управління як основа для оптимізації ресурсного потенціалу підприємства-суб'єкта у сфері медіа.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах зростання конкуренції серед виробників економічних благ постає потреба у виборі найефективнішої стратегії управління ресурсним потенціалом. Прийняття результативних рішень у сфері управління ґрунтується на чіткому усвідомленню рівня ефективності використання різних матеріальних

і фінансових ресурсів, що знаходяться у розпорядженні підприємства-суб'єкта медіа.

Ресурсний потенціал підприємства - це інтегрована сукупність усіх видів ресурсів, якими володіє або може залучити підприємство для забезпечення своєї діяльності та досягнення стратегічних цілей. Він окреслює здатність підприємства щодо розвитку, впровадження інновацій, розширення виробничих потужностей та підвищення конкурентоспроможності на ринку [3].

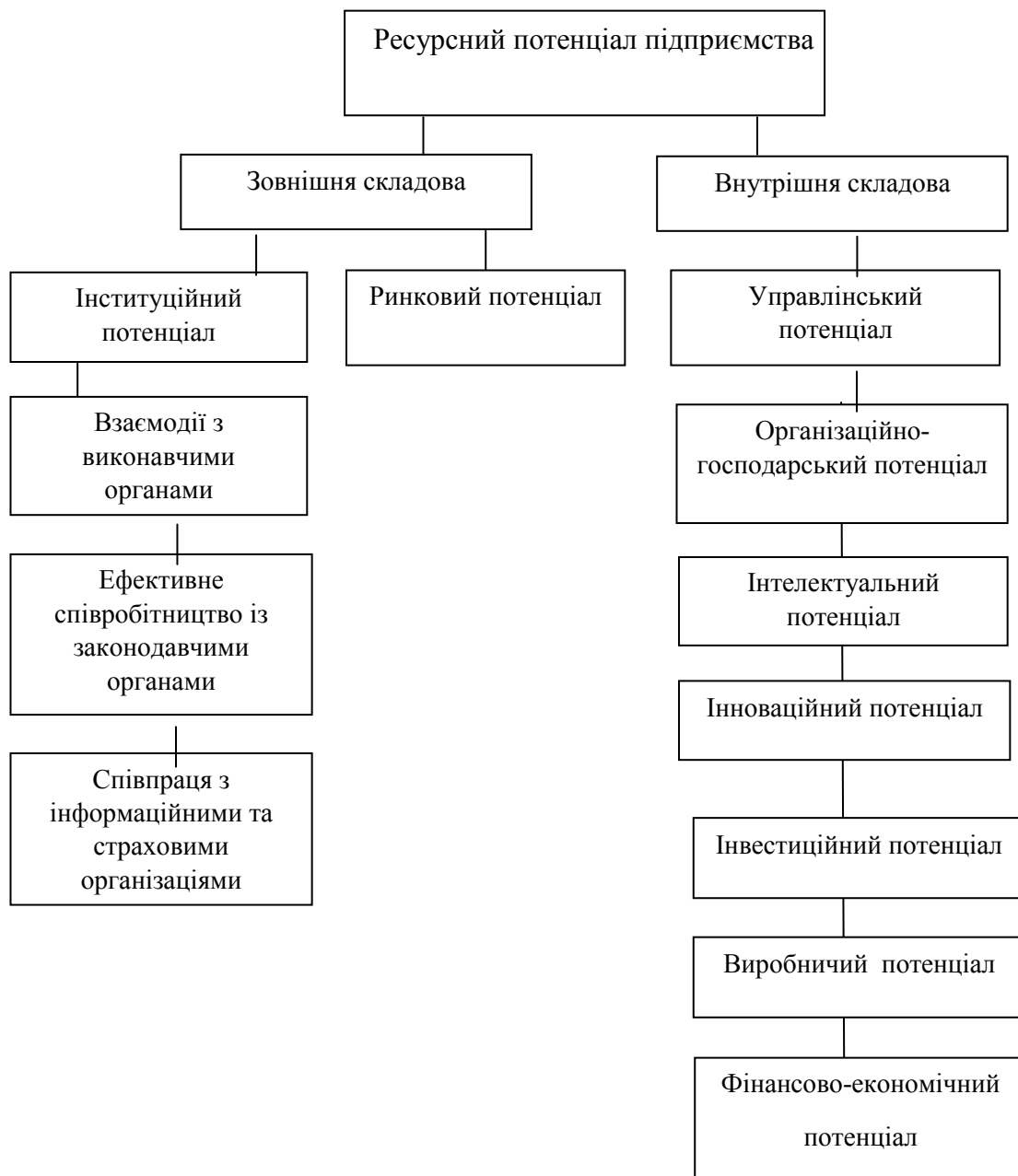


Рис. 1. Складові ресурсного потенціалу та їх компоненти

Джерело: Систематизовано, узагальнено та згруповано за даними [1,3-4].

Ресурсний потенціал підприємства-суб'єкта медіа складається з двох основних складових: зовнішньої та внутрішньої. Зовнішня складова включає інституційний та ринковий потенціал, що відображають взаємодію підприємства з зовнішнім середовищем, такими як законодавчі органи та інформаційні установи. Ефективне співробітництво із цими органами забезпечує правову захищеність та доступ до важливої інформації, що сприяє стабільній роботі на ринку.

Внутрішня складова потенціалу зосереджена на управлінських, інноваційних, фінансових та виробничих можливостях підприємства. Управлінський потенціал визначає здатність керівництва ефективно організовувати бізнес-процеси, тоді як інноваційний та інтелектуальний потенціали сприяють розвитку нових ідей та їх впровадженню. Інвестиційний і фінансово-економічний потенціали забезпечують фінансову стійкість підприємства та можливості для подальшого зростання.

Управління ресурсним потенціалом є важливою складовою ефективного функціонування та перспективи розвитку підприємства-суб'єкта медіа. Під ресурсним потенціалом розуміються всі ресурси, які організація має у своєму розпорядженні та може використати для досягнення своїх стратегічних цілей. Це включає людські, фінансові, матеріальні, інформаційні та технологічні ресурси. Раціональне управління ресурсами допомагає зміцнити конкурентні переваги організації, її адаптивності до змін і здатності до інновацій.

Управління ресурсним потенціалом охоплює роботу з кількома основними видами ресурсів:

- Людські.
- Фінансові.
- Матеріальні.
- Інтелектуальні.
- Інформаційні.
- Технологічні.

Людський ресурс один із ключових ресурсів, без якого неможливе успішне функціонування підприємства. Його система управління включає такі аспекти: мотивація, навчання та розвиток персоналу, формування корпоративної культури та забезпечення умов для ефективної роботи працівників. Підприємства, зацікавлені на розвитку своїх працівників, більш успішні, оскільки добре підготовлений та мотивований персонал здатен досягти кращих результатів.

Фінансові ресурси підприємства визначають його здатність інвестувати в розвиток, підтримувати свою діяльність і розширювати можливості. Ефективне управління фінансовими ресурсами включає планування і контроль за грошовими потоками, оптимізацію витрат, управління доходами та інвестиціями. Основні задачі фінансового управління — це забезпечення стійкості підприємства, можливості фінансування його поточних та майбутніх проектів, а також зниження фінансових ризиків [4].

До матеріальних ресурсів відносяться всі фізичні активи підприємства, такі як виробниче обладнання, сировина, будівлі, транспортні засоби тощо. Ефективне управління цими ресурсами передбачає їхнє раціональне використання, регулярне обслуговування та модернізацію. Метою управління матеріальними ресурсами є забезпечення ефективного використання наявних активів, зниження витрат на їх утримання та підвищення продуктивності.

Інтелектуальні ресурси включають знання, навички та досвід працівників, а також інноваційні розробки, патенти, торгові марки, бренди та інші нематеріальні активи. Управління цими ресурсами передбачає розвиток нових знань, накопичення досвіду, охорону інтелектуальної власності, а також впровадження інновацій у виробничі процеси. Інтелектуальні ресурси стають ключовим чинником успіху для підприємств, орієнтованих на інновації та розвиток.

Не всі медіапродукти захищені авторським правом, і навіть для тих, що знаходяться під захистом, складно точно визначити вартість авторського права, тому цінність медіапродуктів може бути визначена лише як сукупність цінностей. Типовим прикладом є медіапродукти культури та освіти для початкової освіти, які стають ринковим продуктом на платних медіаплатформах [5].

У сучасному бізнесі інформаційні ресурси є надзвичайно важливими. Вони включають бази даних, аналітичну інформацію, інформаційні технології та системи, що використовуються для управління підприємством. Управління інформаційними ресурсами включає збір, зберігання, аналіз і використання інформації для прийняття обґрунтованих рішень. Сучасні підприємства використовують інформаційні системи для автоматизації процесів і покращення ефективності управління.

Технологічні ресурси відображають рівень технічного розвитку підприємства-суб'єкта медіа і його здатність впроваджувати новітні технології. Управління ними передбачає постійний моніторинг нових технологічних рішень, їхню адаптацію до потреб підприємства, а також технічне обслуговування і модернізацію виробничих процесів. Впровадження нових технологій залишатися конкурентоспроможними на ринку, за рахунок зниження витрат та підвищення продуктивності.

Далі розглянемо кілька основних етапів, які забезпечують ефективне управління ресурсним потенціалом включає:

- Оцінка ресурсного потенціалу – на цьому етапі проводиться аналіз усіх наявних ресурсів підприємства, що дозволяє оцінити їхню кількість, якість, стан і можливості використання. Аналіз ресурсного потенціалу є основою для подальшого планування і прийняття управлінських рішень.

- Планування використання ресурсів – після оцінки ресурсів необхідно розробити план їхнього використання, який включає визначення пріоритетів, цілей і способів оптимального використання ресурсів для досягнення

поставлених підприємством завдань. Планування також включає прогнозування потреб у ресурсах на майбутні періоди.

- Організація управління ресурсами – етап на якому визначають відповідальних осіб і створюють системи управління ресурсами, які б забезпечували їх ефективне використання. Важливо забезпечити чітке розподілення функцій і повноважень між співробітниками для організації контролю за використанням ресурсів.

- Контроль і моніторинг – ефективне управління ресурсним потенціалом передбачає постійний контроль за використанням ресурсів. Подібний процес потрібен для виявлення відхилення від очікуваних показників, оперативного коригування планів та забезпечення ефективного функціонування підприємства. Моніторинг також дозволяє виявляти резерви.

- Аналіз результатів і коригування стратегії – він дає можливість оцінити ефективність управлінських рішень і виявити можливості для їх підвищення. На основі цього аналізу можна вносити корективи в стратегію управління ресурсами, забезпечуючи адаптацію до змін внутрішніх умов підприємства та зовнішнього середовища.

Також варто зазначити особливості управління ресурсним потенціалом у сучасних умовах. В наш час підприємства-суб'єкта медіа стикаються з численними викликами, такими як глобалізація, цифровізація, посилення конкуренції та швидкі технологічні зміни. У таких умовах управління ресурсами набуває нових вимог:

- Гнучкість і адаптивність – підприємства повинні швидко реагувати на зміни ринкових умов і адаптувати свої ресурси відповідно до тенденцій, що в свою чергу вимагає гнучкості в управлінні та впровадженні інновацій.

- Інноваційність – успіх на ринку все більше залежить від здатності підприємства до інновацій. Управління інноваційними ресурсами повинно забезпечувати підтримку творчості та впровадження інновацій у виробничі процеси [6].

- Цифровізація – зростання ролі інформаційних технологій призводить до підвищення ролі управління інформаційними ресурсами. Важливими стають такі інструменти, як автоматизація бізнес-процесів та управління даними.

- Екологічна відповідальність – сучасні компанії дедалі більше акцентують увагу на збільшенні ролі екологічних факторів у ході своєї діяльності. Управління ресурсним потенціалом має враховувати екологічні наслідки використання матеріальних і енергетичних ресурсів та прагнути до сталого розвитку.

У сучасному ринковому середовищі управління ресурсним потенціалом підприємства стає критично важливим для забезпечення його конкурентоспроможності та стійкості. Ефективна стратегія управління ресурсами охоплює широкий спектр аспектів, включаючи оцінку, планування, організацію, контроль і моніторинг, а також коригування стратегій у відповідь на зміни в зовнішньому середовищі.

Основні компоненти ресурсного потенціалу - людські, фінансові, матеріальні, інформаційні, інтелектуальні та технологічні ресурси - потребують цілеспрямованого управління для забезпечення виконання поставлених підприємством цілей. Кожен з цих ресурсів має свою специфіку та вимоги до управління, що підкреслює необхідність врахування всіх факторів. Необхідно зосередитися на розвитку гнучкості, адаптивності та інноваційності, які є ключовими чинниками успіху в умовах глобалізації та цифровізації. Підприємства, що впроваджують інновації та ефективно використовують інформаційні технології, здатні швидше реагувати на зміни ринку та залишатися попереду конкурентів. Крім того, екологічна відповідальність стає важливим аспектом, що вимагає врахування екологічних наслідків у процесі управління ресурсами.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.
Таким чином, ефективне управління ресурсним потенціалом не лише сприяє досягненню високих результатів, але й забезпечує суб'єкту у сфері медіа

стійкість і адаптивність до швидких змін в сучасних умовах. Успішні підприємства - суб'єкти медіа повинні розуміти важливість інтеграції всіх ресурсів і технологій для підтримки своїх стратегічних цілей та забезпечення сталого розвитку, що має бути невід'ємною частиною постійного удосконалення діяльності.

Література

1. Богацька Н.М., Хачатрян В.В. Сучасний підхід до оцінки сутності ресурсного потенціалу підприємства. *Економіка і суспільство*. 2016. Вип. 3. С. 134-139. URL: <https://surl.li/trbfjc>
2. Митрофанова А. Трудові ресурси як фактор повоєнного відновлення економіки України в умовах постіндустріалізації. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. № 5(19). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-5\(19\)-111-122](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-5(19)-111-122)
3. Харченко Ю. А. Шляхи поліпшення системи управління ресурсами підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. № 7. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.7.11>
4. Богацька Н.М. Проблеми та перешкоди ефективності господарсько-фінансової діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2021/77.pdf
5. Резнікова Н., Булатова О., Іващенко О. Медіаекономіка та медіаринок в умовах цифровізації інформаційних продуктів та послуг: нові можливості для міжнародного бізнесу. *Modeling the development of the economic systems*. URL: https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4053/1/media_2023_1_146.pdf
6. Марченко В., Петрівський Я., Власенко А. Сучасні трансформації процесів управління фінансовими ресурсами підприємства. *Via economica*. 2023. № 3. С. 75-82. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-8559/2023-3-11>

References

1. Bohats'ka, N.M. and Khachatrian, V.V. (2016), “Modern approach to assessing the essence of the resource potential of an enterprise”, *Ekonomika i suspil'stvo*, [Online], vol. 3, available at: <https://surl.li/trbfjc> (Accessed 14 February 2025).
2. Mytrofanova, A. (2023), “Labor resources as a factor in the post -war restoration of the Ukrainian economy in post -industrialization”, *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii*, [Online], vol. 5 (19). [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-5\(19\)-111-122](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-5(19)-111-122).
3. Kharchenko, Yu.A. (2022), “Ways to improve the enterprise resource management system”, *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 7. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.7.11>.
4. Bohats'ka, N.M. (2021), “Problems and obstacles to the efficiency of economic and financial activity of the enterprise”, *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 11, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2021/77.pdf (Accessed 14 February 2025).
5. Reznikova, N. Bulatova, O. and Ivaschenko, O. (2023), “Media Economics and Media Markets in the conditions of digitalization of information products and services: new opportunities for international business”, *Modeling the development of the economic systems*, [Online], vol. 11, available at: https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4053/1/media_2023_1_14_6.pdf (Accessed 14 February 2025).
6. Marchenko, V. Petrivs'kyj, Ya. And Vlasenko, A. (2023), “Modern transformations of processes of management of financial resources of the enterprise”, *Via economica*, [Online], vol. 3. <https://doi.org/10.32782/2786-8559/2023-3-11>.

Стаття надійшла до редакції 20.02.2025 р.